

BELI PRAMEN

PUSTOLOVŠČINE MALEGA BOBRA

Kinodvor. Kinobalon.

Moj kino je lahko Kinobalon.

FIVIA **Kinodvor.** Mestni kino.
www.kinodvor.org

EUROPA CINEMAS
EUROPEAN AUDIOVISUEL • UNION EUROPÉENNE

Andrej Rozman Roza

ZALJUBLJENI BOBRI

Zaradi bobrovke Bojane,
v katero sta se zaljubila,
sta bober Bor in bober Brane
med sabo besno bitko bila.

Ko sta se z repi klofutala
in za kocene se grabila
ter ostre si zobe kazala
in prav nesramno si grozila,
je bober Bobi grizel les
in iz dreves napravil jez,
da v jezeru, ki je nastalo,
se je odlično plavat dalo
in tudi bobrovka Bojana
je v njem veselo čofotala
in vpila: »Bobi, ti si sila!
Jaz bi se s tabo poročila!«

In ker je Bobiju Bojana
bila všeč, sta res se vzela.
Od besne bitke podivjana
pa Bor in Brane sta norela
in se še kar naprej lasala,
da navsezadnje sred noči
tesno objeta sta zaspala,
ker sta ostala brez moči.

Beli pramen: Pustolovščine malega bobra

Mèche blanche: Les aventures du petit castor

Philippe Calderon, Kanada/Francija, 2008, barvni, 85 minut, dokumentarno-igrani, sinhroniziran, distribucija Fivia — Vojnik. Sinhronizacijo in promocijo filma je podprlo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. [Za otroke od 5. leta dalje](#)

Dokumentarni film Beli pramen: Pustolovščine malega bobra je posnet v kanadski divjini. V prostranih gozdovih, prepredenih z rekami in jezeri, imajo svoje domovanje bobri. Glavni junak, mladiček Beli pramen, brezskrbne dneve preživilja pod budnim očesom mame bobrovke, raziskuje jez, ki ga je zgradila zanj in za njegovo sestrico, se uči potapljati in plavati. Radoveden in nagajiv je. Ko se nekega dne mama odpravi popravljati jez, ki ga je potacala medvedka, gre Beli pramen plavat, namesto da bi počakal doma kot njegova sestrica. Odnesе ga naraščajoča voda. Znajde se v grozljivem svetu, kjer nanj prežijo sovražniki vseh vrst. Mama in sestrica ga obupano iščeta, a za njim ni niti sledu. Beli pramen pa ima srečo. Naleti na starega bobra in se nastani pri njem. Čeprav ta sprva ni vesel nepovabljenega gosta, se s časom le sprijazni s prikupnim, živahnim in radovalnim pobalinom. Mali bober ob starem zori in se razvija. Življenje mirno poteka dalje, dokler se nekega dne nanju ne spravijo volkovi. Skupaj se jim upretata, a njun dom je uničen. Ko iščeta primereno mesto za novo domovanje, v gozdu izbruhne silovit požar. Bežita po reki. Mama bobrovka medtem poskuša ubraniti svoj jez, a pred ognjem se ne zna braniti. Beli pramen, ki je zdaj že čisto blizu, zasliši njene krike. Končno jo je našel. Vsi skupaj se zatečejo v podvodno domovanje. Ko je požar mimo, se za malega bobra in njegovo sestrico začne novo življenje. Mama bobrovka in stari bober skupaj skrbita za dom in mladiča ...

Osupljiv živalski film ponuja vpogled v vsakdanjik družnice bobrov in živali, ki so v stiku z njimi. Po zaslugu novih snemalnih tehnik ponuja podobe iz živalskega sveta, ki na filmskem platnu še niso bile videne.

Beli pramen: Pustolovščine malega bobra je ganljiv in dramatičen film o divjini, ki bo očaral vso družino.

Kinobalon je otroški in mladinski program v Kinodvoru. Zbirka Kinobalon želi otrokom približati vsebine filmov. Ob igri in branju bodo filmski junaki postali otrokov prijatelji.

Dodatne informacije: Petra Slatinšek, Filmska vzgoja in stiki z javnostjo, Kinodvor, Kolodvorska 13, 1000 Ljubljana, kinobalon@kinodvor.org, 01/239 22 14

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

599.322.3

BELI pramen : pustolovščine malega bobra /
[uredila Alenka Veler; ilustriral Marjan Manček].
- Ljubljana : Kinodvor, 2008. - (Zbirka Kinobalon ; knj. 1)

ISBN 978-961-269-010-6
1. Veler, Alenka
242962432

Kolofon | Beli pramen: Pustolovščine malega bobra • Zbirka Kinobalon, 1. knjižica • Idejna zasnova: Petra Slatinšek • **Pripravila** in uredila: Alenka Veler • **Strokovni pregled:** prof. dr. Boris Kryšufek • **Jezikovni pregled:** Mojca Hudolin • **Ilustriral:** Marjan Manček • **Oblikoval:** Andraž Filič • **Založil:** Javni zavod Kinodvor

Dejavnosti ob filmu

Beli pramen: Pustolovščine malega bobra

za družine in izobraževalne ustanove

Kinodvor, nedelja, 11. 1. 2009 ob 15. uri.

Kdo je obglodal drevesa? Ustvarjalna delavnica za otroke.

Otroci bodo spoznavali bobre, njihove prilagoditve na vodno življenje in vzroke za njihovo ogroženost. Kar bodo izvedeli na delavnici, bodo obnovili ob izdelavi bobrov iz različnih materialov. Brezplačno delavnico bo vodila dr. Staša Tome iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Prijava: kinobalon@kinodvor.org

Kinodvor, nedelja, 4. in 11. 1. 2009 od 11. do 13. ure

Bobraste igrarje v Sezamovem kotičku

Prvi januarski nedelji bosta v Sezamovem kotičku v znamenju bobrastih igrarij. 4. 1. se bomo za kratek čas prelevili v bobre in zgradili splav. Vprašali se bomo, kako bobri živijo, kaj počnejo, s čim se prehranjujejo, kdo sploh so. Delavnico bo vodila Katja Poznič. 11. 1. se bomo igrali, da smo bobri mi. Napravili si bomo varno bivališče. Kakšno je videti? Zakaj je tako posebno in veličastno? Se bobri v njem igrajo kot mi? Delavnico bo vodila Petra Štrukelj.

Bober v Galeriji

V Kinodvorovi Galeriji bo v času predvajanja filma v vitrinah na ogled tudi razstava o bobru. Razstavo pripravlja Prirodoslovni muzej Slovenije.

Obisk Prirodoslovnega muzeja in živalskega vrta prinese cenejšo vstopnico za ogled filma

Z družino in prijatelji obiščite Prirodoslovni muzej Slovenije, spoznajte druge gozdne živali, razstavo Skrivnosti gozda in shranite vstopnico iz muzeja. Enako velja za vstopnico iz ZOO Ljubljana. Z njima lahko pri blagajni Kinodvora dobite **cenejšo vstopnico za ogled filma (4 evre)**.

Šolskim skupinam ob ogledu filma priporočamo dodatne dejavnosti v Prirodoslovnem muzeju:

obisk razstave Skrivnosti gozda (na ogled še do 19. julija 2009), samostojni ogled; strokovno vodstvo ali učne ure z delovnimi listi; obisk stalne razstave muzeja, kjer so razstavljene številne gozdne živali in njihova okostja; samostojen ogled, strokovno vodstvo ali učne ure z delovnimi listi; delavnica Kdo je obglodal drevesa? (za vrtec in 1. triado OŠ); delavnica Bober – največji evropski glodalec (za 2. triado OŠ).

Brezplačno pedagoško gradivo Beli pramen: Pustolovščine malega bobra

Na spletni strani Kinobalona (www.kinodvor.org) najdete poglavje Pedagoška gradiva in v njem tudi gradivo o filmu, ki učiteljem, pa tudi staršem, prinaša zanimivosti o nastanku filma, pomaga pojasniti njegovo vsebino, na voljo pa je še več podatkov o bobrih ter seznam dodatne literature.

To so bobri

Družina	bobri (<i>Castoridae</i>)
Rod	bober (<i>Castor</i>)
Vrsta	evropski bober (<i>Castor fiber</i>), kanadski bober (<i>Castor canadensis</i>)
Razširjenost	Severna Amerika, Skandinavija, zahodna in vzhodna Evropa, osrednja Azija, severozahodna Kitajska
Življenski prostor	močvirja, ribniki, reke, potoki
Velikost	dolžina telesa od 80 do 120 cm, dolžina repa od 25 do 50 cm teža od 11 do 30 kg
Kožuh	rumenkasto rjav do skoraj črn, najpogosteje rdečkasto rjav
Življenska doba	10 do 17 let, v ujetništvu tudi do 35 let

Bober je največji glodalec v Evropi. Živi v jezerih, močvirjih, potokih in rekah, kjer je vse leto dovolj vode in rastlin za hrano. Je nočna žival in spreten plavalec. Ima zajeten ploščat, luskast rep, s katerim krmili v vodi. Plava z zadnjimi nogami, na katerih je vseh pet prstov povezanih s plavalno kožico. Njegov kožuh ne prepušča vode.

Bobrovo domovanje

Bober je na kopnem počasen in neokreten, zato se počuti najbolj varnega v vodi. Kjer mu rečni ali jezerski breg omogoča kopanje rovov, si izkoplje brlog in v njem naredi gnezdo. Če je le mogoče, bober v gnezdo vstopa pod vodo. Tam, kjer ne more kopati, pa nad gnezdom znosi kup vej, ki jih utrdi z blatom. Nastane trdno, do 2 m visoko bobrišče, kjer je bober varen pred plenilci. Zaradi večje varnosti včasih zgradi bobrišče tudi nad izbo, izkopano v zemlji.

Bobrišče gradi in vzdržuje vsa družina, razen najmlajših. Samica z najmlajšimi bobri uporablja en brlog, ostali člani družine pa drugega. Ob koncu poletja pripravijo glavno bobrišče, kjer skladiščijo hrano in skupaj prezimijo.

Bobri ne marajo večjega nihanja vodne gladine, zato ponekod gradijo jezove. Gladina vode za jezom se zviša, bobri pa so na varnem pred plenilci in si olajšajo dostop do hrane. Z gradnjo jezov in podiranjem dreva ob bregovih bober preoblikuje okolje in ustvarja novo vrsto krajine. V Sloveniji bobri le izjemoma gradijo jezove.

Rastlinojedi

Spomladi in poleti bobri jedo listje, zelišča, praproti, trave in alge, jeseni pa jim teknejo oleseneli deli rastlin. V slast jim gredo različne vrste dreves, najraje pa imajo vrbo in trepetliko.

Bober ima velike sekalce, s katerimi podira drevesa. Hrani se z lubjem in manjšimi vejami. Konec poletja in jeseni že začne pripravljati hrano, ki jo spravi za zimo. Na podrtjem drevesu odgrizne manjše veje in jih odvleče v vodo. Shrambo ima na dnu reke ali jezera, blizu vhoda v rov. Tako se lahko pozimi hrani tudi pod zamrznjeno skorjo ledu.

Življenje v majhni skupnosti

Bobrovo družino sestavlja samec in samica, ki sta ponavadi skupaj vse življenje. Z njunimi mladiči se družina povečuje in lahko šteje tudi do 14 živali. Po dveh letih se mladi bobri običajno ločijo od družine.

Mladiči se skotijo enkrat na leto, pozno spomladi. Družina se takrat poveča za enega do pet članov. Bobri so skrbni starši, pri varstvu najmlajših pa pomagajo tudi starejši mladiči. Mladi bobri so ob rojstvu že pokriti z dlako, vidijo in se lahko gibljejo po brlogu. V gnezdu ostanejo od enega do dveh mesecev.

Bobri v Sloveniji

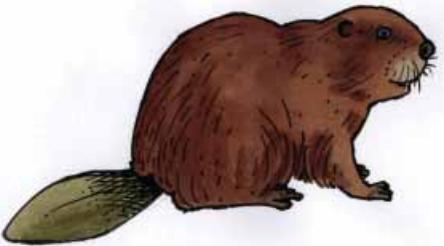
Pri nas so bobri živelji do 18. stoletja, znova pa so se k nam priselili leta 1998 s Hrvaške. Živijo na sotočju reke Krke in Radulje ter na potoku Dobličica v Beli Krajini. To sta bili prvi naselbini. Do danes so se pojavili še na Sotli, Dravi in Muri, na Krki pa se širijo. Najdete te potoke in reke na zemljevidu Slovenije?

Ali veš?

- Kadar bobri zaznajo nevarnost, z repom udarjajo po vodni gladini in s tem opozarjajo svojo družino.
- Bober se v vročini hladi tako, da rep potisne v vodo.
- Bober ima najraje drevo, katerega deblo ima premer, manjši od 10 cm.

BOBER ALI NE?

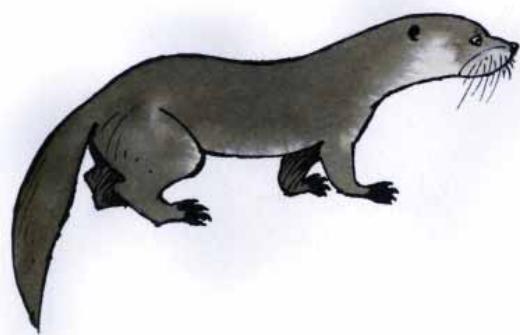
BOBER JE PODOBEN NEKATERIM ŽIVALIM. JIH POZNAŠ? V KVADRATE VPIŠI ČRKE, KOT KAŽE LEGENDA, PA IZVEŠ, KDO SO. PRIPOVEDUJ, KAKŠNE SO RAZLIKE MED NJIMI. POBRSKAŠ LAHKO ŠE PO KNJIGAH IN IZVEŠ KAJ VEČ O NJIH.

B
○ ★ ○ × ■

+ ▲ ● ■ ○ * □

◆ ○ △ ■ □

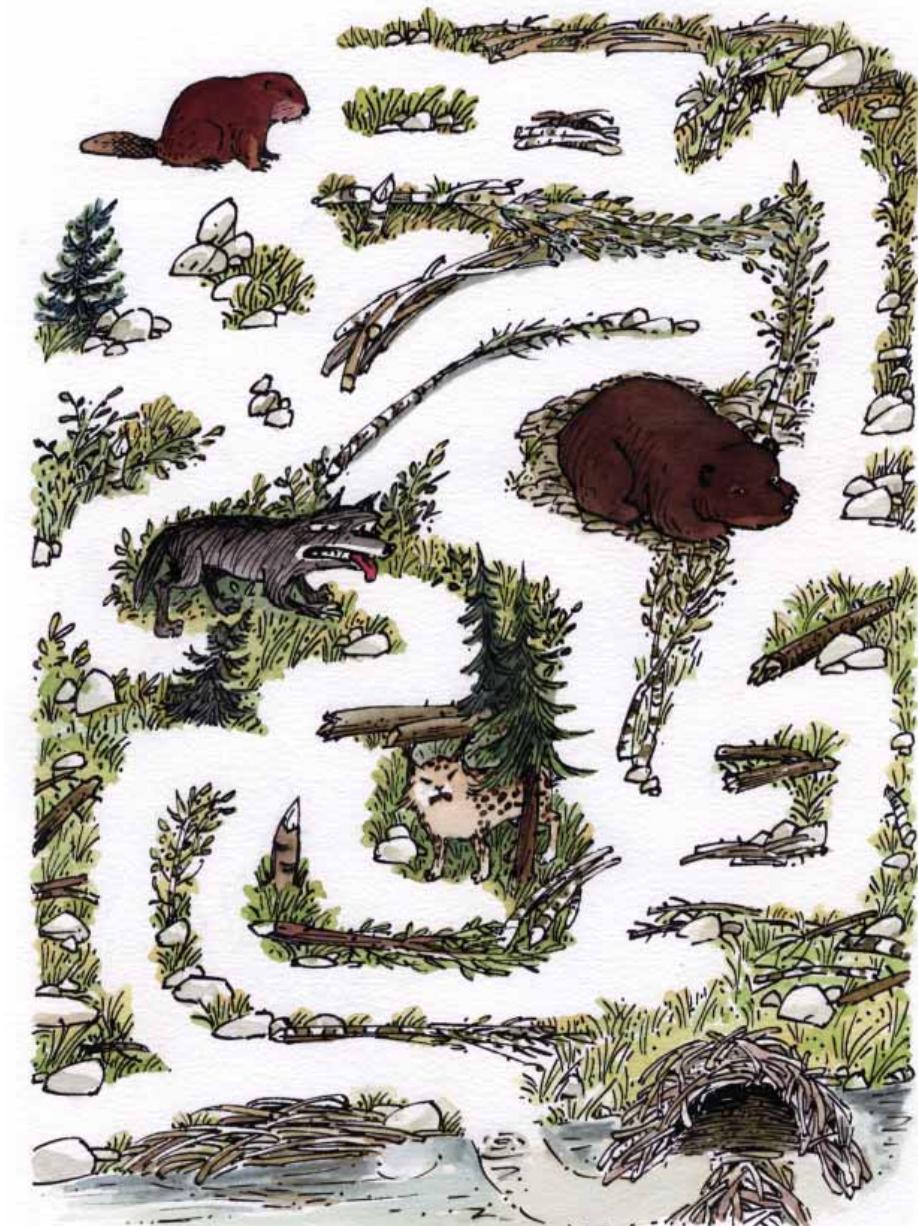

◊ ○ ♥ ♥ ★ ◆ + □

A	B	D	E	I	J	K	M	N	O	P	R	T	U	V	Ž
□	○	△	×	○	*	+	♥	+	★	◇	■	●	▲	◆	♡

POMAGAJ BOBRU

NAJTIPOT DO DOMA TAKO, DA NE BO SREČAL SVOJIH NARAVNIH SOVRAŽNIKOV.

Bobrov največji sovražnik je človek. V preteklosti so bobre lovili zaradi kože, mesa in dišeče bobrovine, ki so jo uporabljali pri izdelavi dišav. Ponekod je tako še danes. Kaj misliš, zakaj bobri v ujetništvu lahko doživijo visoko starost?

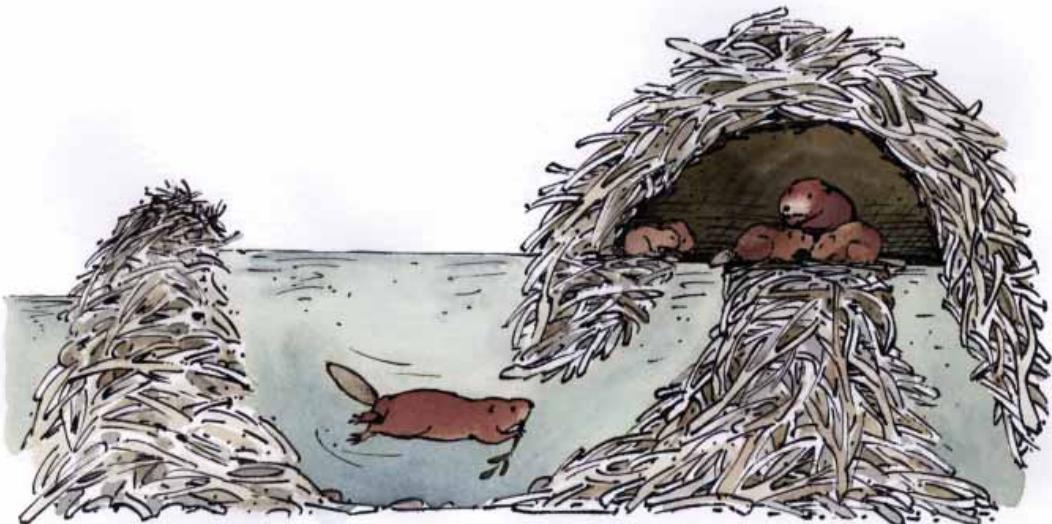
SKRITA BESEDA

MED ČRKAMI VODORAVNO ALI NAVPIČNO POIŠČI BESEDE, KI SO ZAPISANE OB TABELI. KO NAJDEŠ VSE BESEDE, BO OSEM ČRK OSTALO NEPREČRTANIH. PO VRSTI JIH PREPIŠI V KVADRATKE. TAKO SE IMENUJE PODVODNO BOBROVO DOMOVANJE.

T	R	E	P	E	T	L	I	K	A
B	J	O	V	O	L	K	B	D	R
R	E	B	O	B	E	R	I	R	V
E	Z	Š	P	O	T	O	K	E	R
K	Č	M	E	D	V	E	D	V	B
A	R	I	S	R	O	V	E	O	A
V	E	J	A	J	E	Z	E	R	O

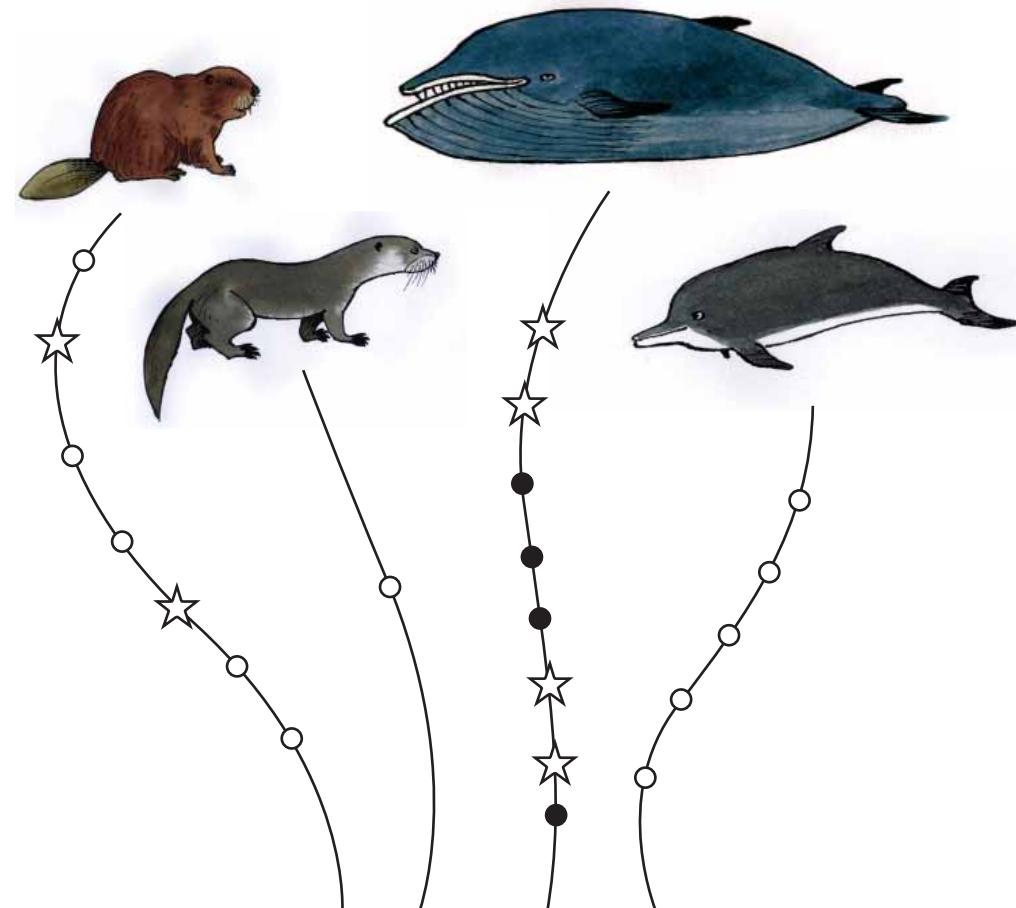

JEZERO
VEJA
POTOK
VRBA
RIS
MEDVED
TREPETLIKA
ROV
REKA
JEZ
BOBER
VOLK
DREVO

KDO NAJDLJE ZDRŽI POD VODO?

OGLEJ SI SIMBOLE. VSAK SIMBOL PREDSTAVLJA ŠTEVILU MINUT. SEŠTEJ JIH IN UGOTOVI, KATERA ŽIVAL NAJDLJE ZDRŽI POD VODO.

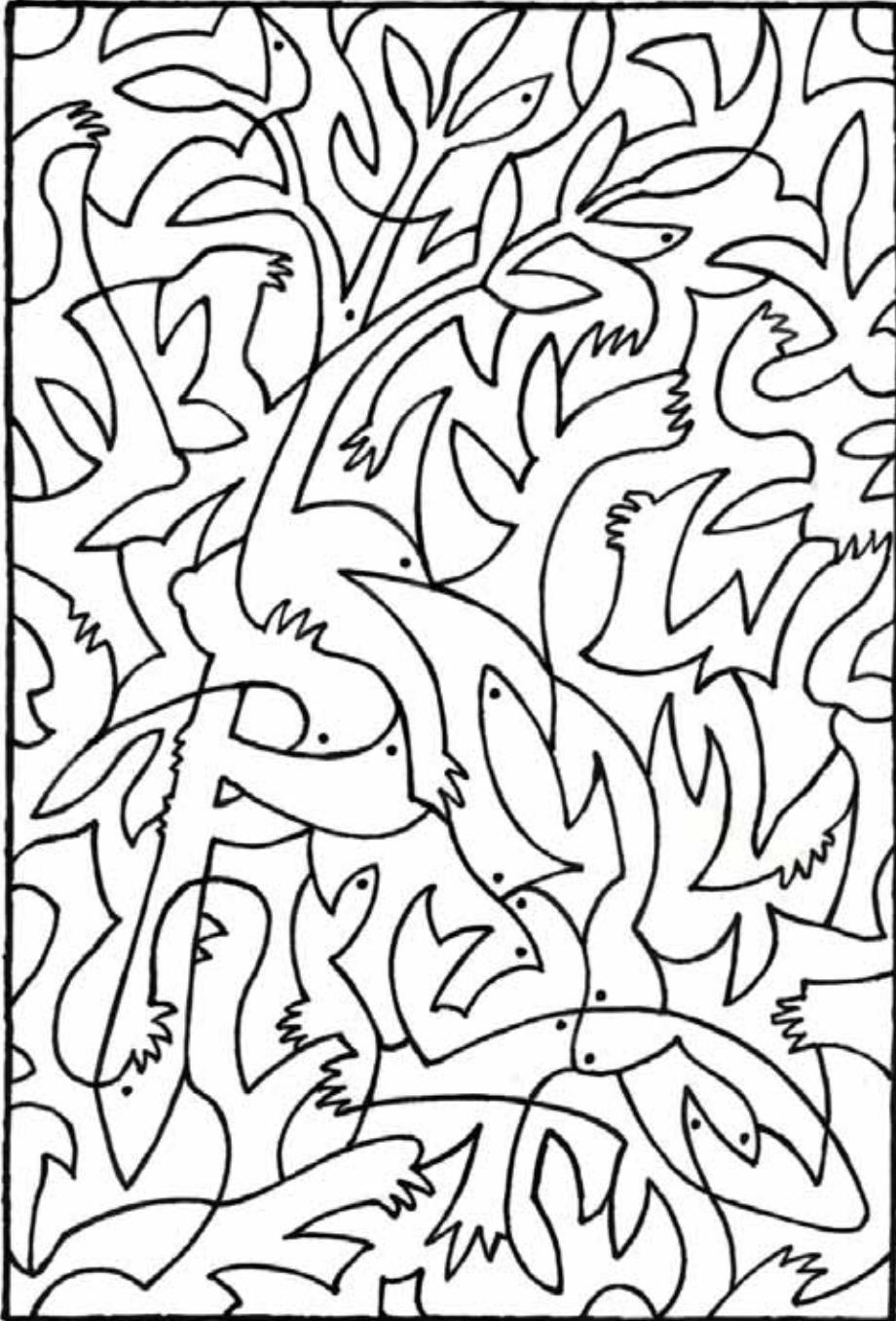

○ 1 ★ 5 ● 10

Bober zelo dobro plava. Pod vodo zdrži do 15 minut. Vidra pod vodo zdrži do 20 sekund, delfin do 5 minut, kit glavač pa kar celo uro.

KAJ SE BO PRIKAZALO?

POBARVAJ POLJA S PIKAMI.

BOBROVO KOSILO

Bobri radi jedo zelišča. Pa vi? Spomladi, ko po gozdovih in na obrežjih rek zadiši po čemažu, si lahko pripravimo pravo juho iz zelišč.

Potrebujemo:

- 1 l vode
- 3 krompirje
- sol
- 3 žlice čemaža
- sladko ali kislo smetano
- kruhove kocke
- olivno olje

Naberemo zdrave liste in cvetove ali popke čemaža, jih pod tekočo vodo operemo in osušimo na kuhinjski krpi. V litru vode skuhamo na kocke narezani krompir. Ko je krompir kuhan, ga solimo, dodamo čemaž in olivno olje. Vse skupaj s paličnim mešalnikom pretlačimo in dodamo malo sladke ali kisle smetane, da dobimo kremno juho. Postrežemo s popečenimi kruhovimi kockami. Juhe ne kuhamo več, ker bi uničili njene zdravilne sestavine.

Palačinke pa že znamo narediti, ne? Lepo se bodo prilegle čemaževi juhi. Da bo bobrovo kosilo popolno, palačinke namažemo z javorjevim sirupom. Javorjev sirup je izvleček iz javorja. Največ ga raste v Kanadi, kjer je bil posnet tudi film **Beli pramen: Pustolovščine malega bobra**.

Ste si že ogledali film **Beli pramen: Pustolovščine malega bobra?** S starši, brati, sestrami, prijatelji lahko pripravite kviz. Kdo je na vsa vprašanja odgovoril pravilno? Izmislite si lahko še svoja vprašanja.

1. Zgodba filma **Beli pramen: Pustolovščine malega bobra se odvija**

- a) v gorah.
- b) na morju.
- c) ob reki.

2. Beli pramen živi skupaj

- a) z očetom, mamo in sestro.
- b) z mamo in sestro.
- c) s tetou.

3. Beli pramen prijateljuje z

- a) Malim risom.
- b) volkom.
- c) mamo medvedko.

4. Mamica malega bobra

- a) cele dneve lenari.
- b) se zabava s prijateljicami.
- c) ves čas trdo dela.

5. Beli pramen svoje prvo drevo podre,

- a) da bi se pobahal pred Malim risom.
- b) da bi rešil Starega.
- c) da bi pomagal volkovom.

Pa poskusite narisati še bobre, bobrovo družino, bobrišče ... Napišite pesem ali uganko. Iz vej lahko sami naredite svoje bobrovo domovanje.

Kinobalonov nabiralnik. Kinobalon bo vesel vaših pisnih in likovnih izdelkov, pa tudi fotografij. Pošljite jih na naslov: Kinobalon, Kinodvor, Kolodvorska 13, 1000 Ljubljana ali na elektronski naslov kinobalon@kinodvor.org in pripишite osnovne podatke (ime in priimek otroka, starost in podatke za stik s starši ali učiteljico). Iz Kinobalonovega nabiralka bomo izzrebali dva otroka, ki bosta prejela knjižno nagrado, *Uganke 100+1* Andreja Rozmana Roze. Knjigo podarja Mladinska knjiga Založba. Kinodvor si pridržuje pravico do objave izdelkov otrok.

Od 17. decembra 2008 v Kinodvoru.

Beli pramen: Pustolovščine malega bobra
Mèche blanche: Les aventures du petit castor
režija Philippe Calderon, Kanada/Francija, 2008, barvni,
85 minut, sinhroniziran

Kinobalon je otroški in mladinski filmski program v Kinodvoru. Na sporedu je vsako soboto in nedeljo popoldne ter občasno tudi med tednom. Otroci, vpisani v **Klub Kinobalon**, gledajo filme ceneje in imajo prednost pri udeležbi na ustvarjalnih delavnicah. Več informacij na kinobalon@kinodvor.org.

Kinodvor. Kinobalon.
Moj kino je lahko Kinobalon.

